Rok II Warszawa, dnia 14 maja 1939 r. Nr. 20(5)

BIULETYN GOSPODARCZY

ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU POLAKÓW Z ZAGRANICY

Redakcja i administracja: Warszawa, ul. Mazowiecka 1. Tel 666-04 i 666-07. Konto PKO. 13414

RZEMIOSŁO

Uzupełniajmy naszą wiedzę

Jak to podawaliśmy nie dawno, VII Walny Zjazd Delegatów Związku Kupców i Rzemieślników Polskich we Francji, obradujących w dniu 25 marca w Lens, uchwalił m. in. stworzenie sieci kursów zawodowych dla młodzieży polskiej we Francji.

Zarząd Główny Związku Kupców i Rzemieślników Polskich, któremu powierzono wykonanie tej uchwały, ustalił zorganizowanie takich kursów w pięciu ośrodkach: Lens, Douai les Mines, Douai, Paryżu oraz we wschodniej i środkowej Francji.

Program kursów, na które ma uczęszczać młodzież rzemieślnicza, pracująca w handlu, obejmuje przedmioty następujące: geografia gospodarcza — 5 wykładów, materiałoznawstwo i towaroznawstwo — 8, kreślarstwo i arytmetyka — 6, kalkulacja i sprzedaż — 6, geografia ogólna i Polski.

Każdy wykład przewidziany jest na dwie godziny.

Inicjatywa rzemiosła i kupiectwa polskiego z Francji znajdzie niewątpliwie pełne zrozumienie i poparcie nie tylko wśród tamtejszego społeczeństwa polskiego, ale i wśród czynników miarodajnych w kraju.

Podając przykład przedsiębiorczości i dużego wyrobienia Polonii Francuskiej chcielibyśmy, aby promieniował on na wszystkie, zamieszkane przez Polaków, tereny. Wciąż się uczyć, wciąż dokształcać, iść naprzód w naszej pracy zawodowej — oto wskazania, które musimy realizować, aby polska produkcja mogła zająć nowe i utrzymać dawne rynki zbytu.

Ostatnie lata, a szczególnie ostatnie miesiące wykazały, że najważniejsze rozgrywki miedzynarodowe toczą się na odcinku gospodarczym. Państwo, które nie chce być wchłonięte przez inny, bardziej zwarty organizmu, musi tempo swego życia gospodarczego odpowiednio do całego świata przystosować.

Wiemy z praktyki że robotnik wykwalifikowany jest wart dużo więcej aniżeli niewykwalifikowany. Miernikiem wartości jest tutaj choćby różny poziom ich płac. Ale różnica nie ogranicza się tylko do strony materialnej, fachowiec jest inaczej ceniony zarówno w czasie pokoju, jak i wojny: zawsze można mu polecić odpowiedzialne w jego zawodzie zadanie.

Ludzie, którzy znają wszystko tylko z wierzchu, którzy umieją pewne rzeczy tak, jak im to ktoś kiedyś pokazał, jest wszędzie bardzo dużo. Ale na ich umiejętnościach i ich wiedzy nic tworzyć, nic budować nie można tym bardziej, że istnieją narody i państwa, które kwestię kształcenia zawodowego rozwiązały w stu procentach.

Dwudziestolecie po odzyskaniu niepodległości przeszło w Polsce na wytężonej pracy. Zbyt wiele mamy jednak jeszcze zaległości z okresu niewoli, zbyt wiele niedociągnięć w naszym życiu gospodarczym, aby ciężar kształcenia zawodowego we wszystkich dziedzinach przerzucić na Państwo. I dlatego np. w kształceniu zawodowym młodzieży rzemieślniczej i kupieckiej uczestniczy w Polsce w poważnym stopniu rzemiosło i kupiectwo. Nauka odbyta w warsztacie rzemieślniczym pod okiem mistrza uzupełnienia jest przez szkołę dokształcającą zawodową.

Zwyczaj ten, który przez wiele jeszcze lat będzie miał zastosowanie w kraju, winien być również jak najszerzej kultywowany wśród Polonii zagranicznej. Uczmy młodzież rzemiosła i handlu, a sami — żeby nie dać się wyprzedzić innym — uzupełniajmy naszą wiedzę, śledźmy za postępem w naszym zawodzie — dokształcajmy sie!

Inicjatywa Związku Kupców i Rzemieślników Polskich we Francij winna znaleźć jak najwięcej naśladowców, pamiętamy bowiem że młodzież, wyszkolona zawodowo to podstawa niezależności gospodarczej Polaków na obczyźnie, to zwiększenie potencjału gospodarczego Polski.

Kalkulacja i księgowość

w każdym racjonalnie prowadzonym warsztacie i sklepie polskim

Jednym z zasadniczych warunków powodzenia każdego naszego przedsięwzięcia jest dobra kalkulacja.

Rzemieślnik polski na obczyźnie musi się starać nie tylko oto, aby jego produkty dorównywały jakością miejscowym wyrobom, ale zachęcały wyglądem i wabiły konsumentów atrakcyjnymi cenami.

Celem każdego przedsiębiorstwa jest sprzedaż wyprodukowanych towarów.

W czasach dużej konkurencji i ogólnego zubożenia gospodarczego rzemielnik musi tak prowadzić warsztat, by jego produkcja wartością i cenami mogła konkurować na rynku i zjednywać sobie odbiorców.

Ogromną pomocą w racjonalnie prowadzonym warsztacie jest umiejętność kalkulacji, która daje przynajmniej tę gwarancję, że rzemieślnik nie złoży nierozsądnej oferty, nie przyjmie zamówienia, które — wobec niskich cen — mogłaby go narazić na straty.

Umiejętność kalkulacji — to prowadzenie warsztatu rzemieślniczego i praca z ołówkiem w ręku, które pozwalają przewidzieć i uniknąć wielu błędów.

Kalkulacja daje możność ścisłego obliczania, ile nas samych kosztuje wyprodukowanie danego towaru, i zależnie od tego — wyznaczania odpowiedniej ceny sprzedaży. W tym celu dzielimy nasze czynności kalkulacyjne na dwie części: ustalenie kosztów własnych i ustalenie ceny sprzedaży.

Koszty własne składają się z kosztów materiału, z kosztów robocizny i z kosztów ogólnych.

Do kosztów za materiał zaliczamy zakup towaru z doliczeniem kosztów przewozu i t. p. Do kosztów za robociznę zaliczamy płacę osób, zatrudnionych przy wykonywaniu danego przedmiotu, obliczoną na podstawie obowiązującej w danym zawodzie skali wynagrodzeń. Koszty ogólne składają się z wydatków na utrzymanie warsztatu, podatków, procentów od kapitału zakładowego przedsiębiorstwa i od pożyczek, kosztów amortyzacji maszyn, narzędzi, urządzeń warsztatowych i biurowych, wreszcie z różnych wydatków nieprzewidzianych. Nie dolicza się do kosztów ogólnych tych wszystkich wydatków, które rzemieślnik ponosi dla utrzymania własnego i swej rodziny.

Drugą i ostatnią częścią kalkulacji jest doliczanie zysku.

Zyskiem nazywamy zarobek otrzymany na danej robocie lub na sprzedanym towarze.

Każdy rzemieślnik przy prowadzeniu swego zakładu musi mieć zyski na koszty utrzymania własnego i rodziny, jako rekompensatę za włożony kapitał i wiedzę, a także dla zabezpieczenia swojej starości.

Kalkulując robotę rzemieślnik musi do kosztów własnych doliczyć pewien procent tytułem zysku. Suma, powstała z dodania kosztów własnych i zysku, da nam cenę sprzedaży.

Przy ustaleniu wysokości zysku należy mieć na uwadze następujące okoliczności: koszty utrzymania siebie i rodziny, czy przebywa się w mieście czy na wsi, jak jest położony warsztat, jakie są stosunki konkurencyjne, jaki jest stosunek między popytem a podażą, czy sprzedaje się na kredyt czy za gotówkę, czy prowadzi się osobny swój sklep oraz czy sprzedaje się wyroby masowo czy też w drobnych ilościach.

Każdy rzemieślnik polski zagranicą, wykonywujący rzemiosło samoistnie, winien być obeznany z zasadami kalkulacji, z rachunkami i księgowością, chociażby uproszczoną. Zabezpieczy go to od wielu strat i pomyłek, umożliwi dokładny wgląd w każdej chwili w stan finansowy przedsiębiorstwa a umiejętność kalkulowania zapewni mu zyski dając tym samym możność rozwoju przedsiębiorstwa.

Dlaczego rzemieślnicy powinni prowadzić rachunkowość?

Prowadzenie rachunkowości za pomocą conajmniej uproszczonej księgowości jest dobrym środkiem do podniesienia wydajności własnego warsztatu pracy, gdyż:

a) umożliwia orientowanie się w każdej chwili o zachodzących zmianach w stanie zapasów (gotówki, towarów, weksli, surowców i t. p.), jakimi się rozporządza oraz o stanie dłużników i wierzycieli t. j. tych, którzy są coś winni, względnie mają coś od nas otrzymać;

b) daje możność obliczania kosztów handlowych, przeprowadzania należytej kalkulacji, uniknięcia strat a przez to przyczynia się do zwiększenia zysków;

c) umożliwia kontrolę osób, zatrudnionych w przedsiębiorstwie, ich płacy (zarobków) i pracy;

d) służy jako dowód rzeczowy w sprawach sądowych;

e) jest podstawą zaufania dla wierzycieli i wspólników i daje możność osiągnięcia dalszych i lepszych kredytów.

Kończąc powyższe uwagi o znaczeniu kalkulacji i księgowości w zakładzie rzemieślniczym pragniemy podkreślić, że zarówno kalkulacja jak i prowadzenie księgowości nie nastręczają zbyt wiele trudu, a dają widoczne korzyści.

I dlatego winny być zastosowane w każdym warsztacie rzemieślniczym i sklepie polskim na obczyźnie.

Przedsiębiorczość i wydajna praca źródłem wartości gospodarczej

Wiemy o tym, że cnoty gospodarcze nie należą do właściwości ludziom wrodzonych, lecz nabytych. Wiążą się one ze środowiskiem, wychowaniem, religią i polityką.

W dążeniu do samodzielności gospodarczej Polacy na obczyźnie muszą najpierw w rodzinie a potym w całej kolonii polskiej tworzyć atmosferę rzetelnej pracy i wysiłku. Musimy:

1. propagować zasadę pracy wydajnej, gospodarki oględnej i oszczędności;

2. wzbudzać przy pomocy słowa drukowanego i propagandy zapał młodzieży do wstępowania na drogę samodzielnej pracy zawodowej w przemyśle, rzemiośle i handlu, zapewniającej w życiu byt niezależny, twórczy i aktywny;

3. podnosić korzyści, wynikające z poświęcenia się tej dziedzinie pracy, w której wykorzystane być może doświadczenie rodzinne;

4. podnosić w opinii publicznej godność i wartość samodzielnej przedsiębiorczości, jako pracy pionierskiej w życiu gospodarczym;

5. apoteozować wybitne wyczyny. dokonane w życiu gospodarczym przez jego pionierów na równi z zasłużonymi w dziedzinie narodowej i kulturalnej.

Polacy na obczyźnie znajdują się często w ciężkich warunkach gospodarczych i dużej zależności materialnej. O tym jednak, że z każdej sytuacji znaleźć można wyjście trudnościom przeciwstawiając przedsiębiorczość, świadczy poniższy przykład[1]):

Szwajcaria jest krajem źle położonym, o małej i nieurodzajnej powierzchni gleby, bez węgla i surowców. Dzięki jednak nadzwyczajnej gospodarności i pracowitości mieszkańców odznacza się kulturą, dobrobytem i oświatą.

Trudne warunki naturalne, w jakich znajdowała się ludność szwajcarska, zahartowały ją do pracy bardziej wydajnej niż gdzieindziej. A o to i fragment gospodarności szwajcarskiej.

Na całym świecie znane są piękne koronki szwajcarskie. Dzięki postępowi technicznemu, pracę ręczną przy wykonywaniu koronek, robót ıkackich i dzianych zmieniły kobiety szwajcarskie na pracę przy pomocy maszyn ręcznych, znacznie zwiększających wydajność.

Ostatnio stosowana powszechnie elektryfikacja maszyn zwolniła rękę pracownic szwajcarskich, angażując jedynie ich uwagę.

Dzięki niezwykłej pracowitości kobiet szwajcarskich ręce, zwolnione od pracy maszynowej, obecnie wykonywują ponownie roboty ręczne, gdy uwaga nadzoruje jednocześnie maszyny.

Tym sposobem wydajnośś pracy jednostki została wzmożona kilkakrotnie.

Warto dodać jeszcze, że jeden z najzamożniejszych krajów świata — Stany Zjednoczone tak dalece docenia ważność należytego wykorzystywania czasu, iż umiejętność tę stawia na naczelnym miejscu w kształceniu młodzieży i dokształcaniu dorosłych.

Rzemieślnicy i kupcy polscy na obczyźnie w przedsiębiorczości i wydajnej pracy powinni widzieć nowe drogi podniesienia gospodarczego.

---

[1]) Ciekawe i pouczające wydawnictwa „Ligi Pracy". Warszawa, Czackiego 3/5, konto P. K. O. 7820.

Rzemiosło i kupiectwo polskie we Francji prezentuje polską wytwórczość

Zarząd Główny Związku Kupców i Rzemieślników Polskich we Francji pragnąc zapoznać zarówno miejscową Polonię jak i ogół społeczeństwa francuskiego z wytwórczością i pracą polską postanowił zorganizować dział polski na Targach Handlowych w Lens i — tak jak w roku ubiegłym — wystawę rzemiosła polskiego na Międzynarodowych Targach w Paryżu.

Należy wierzyć, że wysiłki Związku Kupców i Rzemieślników Polskich we Francji zostaną wynagrodzone i wyroby polskie zainteresują i zjednają sobie nowych konsumentów.

2-gi Ogólnopolski Kongres Rzemiosła Chrześcijańskiego

Jak wiadomo, naczelną organizacją rzemiosła chrześciańskiego w Polsce jest Związek Stowarzyszeń Rzemieślników Chrześcijan R. P.

Otóż Zarząd Główny Związku na ostatnim swym posiedzeniu uchwalił zorganizować Drugi Ogólnopolski Kongres Rzemiosła Chrześcijańskiego w Częstochowie

Kongres ten — drugi w niepodległej Polsce (pierwszy odbył się w r. 1936 w Warszawie) — odbędzie się w dniach 16 i 17 lipca pod protektora-

tem Pana Ministra Przemysłu i Handlu, Antoniego Romana.

Program Kongresu przewiduje obrady na temat roli rzemiosła w życiu gospodarczym i społecznym Państwa oraz dróg unarodowienia rzemiosła w Polsce. Przed ogólnymi obradami kongresowymi i zjazdami branżowymi rzemiosło chrześcijańskie złoży hołd i ślubowanie na Jasnej Górze ofiarowując votum — ryngraf Królowej Korony Polskiej.

Ponieważ intencją organizatorów Kongresu jest, aby ryngraf został złożony na Jasnej Górze imieniem ogółu polskiego rzemiosła chrześcijańskiego, mieszkającego zarówno w kraju jak i zagranicą — zwracają się oni i tą drogą do organizacyj i poszczególnych rzemieślników polskich na obczyźnie z apelem, aby przez drobne chociaż wpłaty dali wyraz swojej jedności z polskim rzemiosłem chrześcijańskim w kraju.

Ofiary na ryngraf wpłacać można na konto P. K. O. nr. 24.690 (Związek Rzemieślników Chrześcijan w Warszawie).

Podkreślamy raz jeszcze, że apelując do polskiej braci rzemieślniczej na obczyźnie o współudział w ufundowaniu ryngrafu, który zostanie wykonany artystycznie przez najlepszych rzemieślników warszawskich, organizatorzy kongresu pragną wykazać jednolitą i zgodną postawę rzemieślników polskich w kraju i zagranicą.

Rzemiosło w pierwszym szeregu ofiarności na Armię

Ostatnie tygodnie upłynęły w życiu polskich organizacyj zarówno w kraju jak i na obczyźnie pod znakiem ofiarności na dozbrojenie Armii Polskiej.

Wśród ofiar tych, które — na skutek aktualnych niepokojów międzynarodowych — przybrały szczególnie na sile, jedno z naczelnych miejsc zajęło rzemiosło. Rzemieślnicy polscy w kraju i na obczyźnie przez ofiarność na Fundusz Obrony Narodowej i Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej, dali wyraz swojej gotowości służenia Ojczyźnie, deklarując nie tylko mienie ale i życie, jeśli zajdzie tego potrzeba.

Podkreślić tu należy, że obok ofiarności indywidualnej zanotowano wielką gotowość poszczególnych organizacyj rzemieślniczych, które w miarę możności przekazują własne fundusze na dozbrojenie Armii.

Rzemieślnicy polscy nie zapomną nigdy, że są synami Wielkiej Ojczyzny!

Udział rzemiosła w XIX Międzynarodowych Targach w Poznaniu

W dniach 30. IV do 7. V odbyły się w Poznaniu XIX Targi Międzynarodowe, w których wzięło udział 14 państw.

W ramach tej imprezy zorganizowane zostały VI Targi Rzemiosła Polskiego, które zgromadziły wystawców z całej Polski i reprezentowały wytwórczość polską we wszystkich zawodach.

Jak co roku, Targi wzbudziły duże zainteresowanie i mimo niepokojów międzynarodowych były licznie odwiedzane.

Kształcenie Zawodowe w Junackich Hufcach Pracy w Polsce

W sprawach prowadzonych przez Samorząd Gospodarczy rzemiosła nad zagadnieniem kształcenia zawodowego junaków w rzemiośle Izby Rzemieślnicze wyrażają opinię, że szkolenie młodzieży junackiej w rzemiosłach jest wysoce wskazane i celowe. Zwłaszcza jeżeli chodzi o młodzież junacką, rekrutującą się ze wsi, akcja ta może mieć duże znaczenie dla ludnościowego odciążenia wsi i ruchu w kierunku miasta. Z uwagi na charakter przysposobienia wojskowego junackich hufców pracy równoczesna akcja kształcenia zawodowego w rzemiośle może stać się czynnikiem pomocniczym w przystosowaniu się w istniejących już ośrodkach, t. j. w warsztatach rzemieślniczych, przedsiębiorstwach fabrycznych i szkołach rzemieślniczo - przemysłowych. Nie wskazane jest jednak zdaniem Izb, tworzenie ewentualnych odrębnych ośrodków nauki rzemiosła dla junaków.

Co się tyczy rodzajów rzemiosł wskazanym jest kształcenie w rzemiosłach liczebnie słabo reprezentowanych, względnie znajdujących się w zaniku, a których produkcję, należy z rozmaitych względów utrzymać. Celowe jest również kształcenie junaków w rzemiosłach grupy metalowej, a to z uwagi na wzmożone niewątpliwie zapotrzebowanie na fachowców w tej dziedzinie, z jakim liczyć się należy w związku z rozwojem uprzemysłowienia kraju.

CZY ZŁOŻYŁEŚ JUŻ OFIARĘ NA FUNDUSZ OBRONY NARODOWEJ.

Wydawca: Światowy Związek Polaków z Zagranicy: Inż. J. Grabowski   Redaktor Wydawnictw Ś. Z. P. z Z.: Wł. Oszelda

Druk. „WIEK NOWY" Warszawa, ul. Nowe Miasto 1, tel. 11-33-05.